

Vyjádřete se k návrhu strategie pozitivního stárnutí

Ministerstvo práce a sociálních věcí zveřejnilo na svých webových stránkách první teze Národní strategie podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017, aby se k němu mohla veřejnost vyjádřit. Strategie by měla napomoci v odstraňování přetrvávajících stereotypů ke stáří ve společnosti a zvýšit kvalitu života všech generací v České republice. Výchozím rámcem strategie jsou práva seniorů a společenské hodnoty, od nichž se odvíjí ostatní priority.

Hlavní strategické body

Senioři starší 65 let tvoří necelých 16 procent české populace, za 20 let by to mohla být skoro čtvrtina a za půl století už třetina společnosti. „Abychom potenciál zvyšujícího se počtu starších občanů využili v co největší míře, měli bychom se zaměřit na dvě základní oblasti, což je zdravé stárnutí a celoživotní učení. Od nich se odvíjí uplatnitelnost starších osob na trhu práce i aktivní participace seniorů ve společnosti. Tou může být třeba zapojení se do dobrovolnické činnosti,“ vysvětluje Jan Dobeš, náměstek ministra práce a sociálních věcí. Kromě těchto oblastí má být v následujících pěti letech kladen důraz také na zkvalitnění prostředí pro seniory. Pro rozvoj mezigeneračního dialogu je důležité podporovat vznik multigeneračních center, ve kterých se senioři budou spolupodílet na vytváření programu a realizaci aktivit. Ministerstvo vkládá naděje především do spolupráce s neziskovým sektorem a samotnými seniory.

Vzdělávání

Jednou z priorit Ministerstva práce a sociálních věcí pro příští roky bude rozvoj vzdělávacích aktivit pro seniory. V současné době je program třetího věku nabízen na 21 veřejných vysokých školách a zahrnuje více než 700 specializovaných kurzů pro seniory. Celkový počet posluchačů je odhadován na 35 tisíc. „Systém univerzit třetího věku se u nás osvědčil a počet kurzů neustále roste, nicméně poptávka po kurzech značně převyšuje nabídku,“ říká Jan Dobeš. Dle odhadů jsou v současné době do vzdělávání třetího věku zapojena přibližně dvě procenta českých seniorů. „Rádi bychom tuto nabídku rozšířili a pomocí dalších vzdělávacích kurzů bychom vzdělávání chtěli zpřístupnit i seniorům, kteří nežijí v dosahu univerzitních měst,“ vysvětluje Jan Dobeš. Univerzity třetího věku a vzdělávací kurzy seniorům pomáhají nejen v rozvoji jejich aktivního života, což má pozitivní dopad na jejich celkové zdraví a nezávislost, ale rovněž jim mohou pomoci nalézt další uplatnění na trhu práce, například na zkrácený úvazek.

Zaměstnávání starších osob a seniorů

Vzhledem k tomu, že důchodová reforma počítá s přenesením části odpovědnosti za hmotné zabezpečení na stáří ze státu na jedince, je třeba zajistit kvalitní informovanost veřejnosti. Dle statistických údajů je pro starší občany nejobtížnější znovunalezení pracovního místa v případě ztráty zaměstnání. Jedním ze způsobů, jak seniory znovu zapojit na trh práce, je rozjezd vlastního podnikání. Při tom mohou uplatnit své celoživotní znalosti a zkušenosti. Starším občanům proto musí být poskytnuta pomoc a podpora při nastartování vlastního podnikání, a to například s využitím zahraničních

příkladů dobré praxe. Veřejnost by si zároveň měla uvědomit, že věková diverzita ve firmě není nedostatkem, ba naopak – pro zachování konkurenceschopnosti jsou věkově smíšené týmy a uplatňování principů age-managementu zcela zásadní.

Zdravé stárnutí a péče o seniory

Péče o seniory musí nabízet co nejširší škálu služeb odpovídající rozdílným potřebám a životním situacím starších osob. Rodinní příslušníci pečující o seniory musí dostat maximální podporu ve formě vzdělávání, možnosti opětovného začlenění na trhu práce, psychologického poradenství a dostupné nabídky odlehčovacích služeb. Zároveň nesmí být finančně znevýhodňováni oproti těm, kteří pro své rodiče využili službu nabízenou či financovanou státem, která obvykle bývá finančně nákladnější. U sociálních pracovníků pečujících nejen o seniory by se měla zvýšit prestiž jejich profese a zlepšit legislativní vymezení kompetencí.

Inspirace v zahraničí

Nezbytnou podmínkou pro začlenění seniorů do společnosti je mezigenerační spolupráce. Rozvoj dialogu mezi generacemi vede ke změně vnímání nejen starších osob těmi mladšími, ale také ke změně postojů ke stáří a stárnutí populace obecně. „V případě podpory mezigeneračního soužití je dobré se inspirovat úspěšnými zahraničními projekty. Například ve Francii a Belgii existuje systém podnájmu pokojů pro studenty v bytě seniorů. Studenti mohou získat slevu z nájmu výměnou za poskytování drobných služeb seniorům, jako například nakupování, pomoc s počítačovými dovednostmi nebo provádění menších domácích oprav,“ říká Jan Dobeš.

Kompletní verzi Národní strategie najdete na <http://www.mpsv.cz/cs/12968>. Své připomínky můžete posílat Lence Bočkové z oddělení politiky sociálního začleňování MPSV.

Kontakt:

Lenka Bočková, Ministerstvo práce a sociálních věcí, e-mail: lenka.bockova@mpsv.cz, tel: 221 922 688

Více informací naleznete na adrese: www.mpsv.cz a www.active-ageing-2012.eu.